

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLEGE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per drukregel.

TONGEREN, DEN 19 OCTOBER.

Nieuwe vervolgingen in Duitschland en Zwitserland.

Van dag tot dag verergert de toestand der Katholieken in Duitschland. Onzelezers weten reeds op welke schandelijke wijze de wet tegen de Jezuïeten uitgevoerd wordt; men sluit hunne kerken, men verbiedt hun nog eenige geestelijke bediening uit te oefenen; en op verscheidene plaatsen is te oeffenen; en op verscheidene plaatsen slechts drijf dagen de ieverige kloosterlingen slechts drijf dagen tijds gegeven om het land te verlaten. Na de Jezuïeten heeft men reeds de vervolgingen ingespannen tegen de Broeders der Christelijke Scholen, die ook uit het land verbannen worden, en de andere kloosterlingen van beide geslachten verwachten zich alle dagen aan denzelfden maatregel.

Het Pruisisch bestuur, door den godsdienstbetnenden minister von Bismark voortgedreven, zet nu ook de vervolging voort tegen de katholieke bisschoppen. Mgr van Ermeland, die zoo moedig de rechten der Kerk tegen het bestuur had gehandhaafd, heeft bericht ontvangen dat, terekenen van eerster october aanstaande, hem alle hulpgeld of bezoldiging wordt geweigerd. De Duitse bisschoppen toegestaan, uit hoofde van het Concordaat.

De nieuwe minister van 't Groot Hertogdom van Hessen, zekere Hofman volgt de voetstappen van Bismark na en heeft van zijnen kant vervolgingen ingespannen, tegen Mgr. Ketteler, bisschop van Mentz. Gelijk de moedige bisschop van Ermeland, is hij plichtig van onwankelbare getrouwheid aan de Roomsche Kerk en van wettigen tegenstand aan de pruisische vervolging.

Ook worden verscheidene katholieke bladen vervolgd omdat zij adressen openen waarin de duitse katholieken hunne genegenheid betuigen voor de Jezuïeten, en tegen de vijandige maatregelen, door het bestuur tegen de belangen en de vrijheid van den waren godsdienst genomen, krachtig protesteeren. Daarentegen worden de *oud katholieken* op alle wijze beschermd en ondersteund. Zij hebben dezer dagen een Congres verzameld te Keulen en daar hebben zij verbroederd met eene menigte Anglicanen. Jansenisten en andere sectarissen die in hunne vergadering gekomen waren. Op een punt zijn zij het allen eens: « haat tegen den katholieken godsdienst. » Eenige dagen te voren hadden de dignitarissen van het Anglicanisme een adres aan prins von Bismark gezonden waarin zij hem gelukwenschten over zijne vervolging tegen de

katholieke Kerk en hare kloosterlingen!

In Zwitserland had de Staatsraad van Geneve over eenigen tijd de Fransche kloosterzusters, de Carmeliteren van Sienna verbannen. Wat later stelde die raad eene wet op, welke door den algemeenen raad gestemd werd en ten doel had de sluiting van alle gestichten die van de geestelijkheid afhingen, en over drie weken liet de president van den Staatsraad aan den bisschop Mgr Mermillod weten, dat hij al zijne bisschoppelijke bedieningen op te schorsen had. Het is niet noodig te melden wat antwoord hij van den moedigen kerkvoogd gekregen heeft.

Den 20 september, den tweeden verjaardag van den inval der Piemontezen in Rome, is er aan Mgr Mermillod een dubbel besluit van den Staatsraad betrekend, dat hem verbiedt eenige geestelijke bediening in hoedanigheid van bisschop, vicaris generaal, of zelfs van pastoor uit te oefenen, hetzij te Geneve hetzij in het kanton.

Zooals naar gewoonte, hebben de liberale bladen van ons land niets dan lof voor de mannen die op zulke wijze Zwitserland en Duitschland besturen.

Zekere fransche heer, Edmond About, een schrijver, die in den tijd ten voordeele van Pruisen artikeltjes schreef en boeken uitgaf tegen het Pausdom, werd over eenige dagen door de Pruisische overheid in den Elzas aangehouden en, waarschijnlijk om eenig politiek gesprek tegen de overwinnaars van zijn land, in verzekerde bewaring gezet. Al de liberale dagbladen vielen daarop aan 't schreeuwen tegen de onverdraagzaamheid, ja de barbaarschheid van de Pruisische politie. De gezantschappen werden er mede beroeid; en waarlijk, gemeld heerschap wordt na eenige dagen op vrije voeten gesteld onder het jubelen van de liberale drukpers.

Ten voordeele der verjaagde kloosterlingen, der vervolgde bisschoppen in datzelfde Pruisen, in dien zelfden Elzas, wordt geen woordje gerept. Integendeel! O ware die About een geestelijke geweest, men zou hem het droogzitten wel gegund en de Pruisische wet geluk gewenscht hebben.

Woorden en daden.

Het is eene gewoonte geworden, bij de doktrinairen, het onderwijs aan te randen, dat door de geestelijken gegeven wordt, en het wordt dagelijks meer en meer waarheid, dat zekere liberalen geen vertrouwen hebben dan

juist in dat onderwijs.

Zoo zegt het *Vlaamsche Land* daaromtrent het volgende:

« Wat nog verdient aangestipt te worden, is dat, terwijl die aanrandingen namens het liberalismus plaats hebben, zeer vele liberalen hunne kinderen in katholieke collegiën en kostscholen plaatsen.

» De dochter van een der oud opstellers van het *Journal de Liège*, nu liberale gedeputeerde, is religieuse in het klooster van het H. Hart, en geeft in die hoedanigheid les aan dochters van andere liberalen. Een der tegenwoordige opstellers van gemeld blad plaatst zijnen zoon in een onzer kleine seminariën, en de verstandigste zijner vrienden, tot de familie Orban toe, achten zich gelukkig de Jesuïeten zich te zien gelasten met de opvoeding hunner kinderen.

» Te Gent is het gelegen gelijk te Luik; een oud liberale gedeputeerde zond zijnen zoon naar de katholieke universiteit van Leuven, en in den genischen gemeenteraad zijn er liberalen die hunne dochters in kloosters doen onderwijzen. Deze feiten alleen bewijzen de ongegrondheid en de onrechtvaardigheid der aanvallen tegen het katholiek onderwijs gericht.

Maar waarom willen wij de voorbeelden zoo verre gaan zoeken, als wij er hier te Tongeren in zoo grooten getalle onder de oogen hebben?

Landbouw en veehandel.

Men leest in de *Gazette van Eecloo*: Boven alle andere hem betreffende punten van aabbelang, verdient de beweging van den veeprijs in het bijzonder de aandacht van den landbouwer te vestigen. Het rundvee is tot ongehoorde prijzen geklommen. Het is te betreuren voor den burger, allermeest voor den werkmán; doch aan den landbouwer behoort het recht, profijt daarmede te doen, en niemand toch kan hem dat recht betwisten. Neen; want de opslag, de duurte van het veeligt niet aan den landbouwer; zij is tot stand gekomen door oorzaken van hoogere macht, en 't is in niemands vermogen deze macht te keer te gaan: het vee is duur door den draag van verschillende omstandigheden, welke samenloopen en onmogelijk kunnen afgewend worden. Ja, dat is ongelukkig voor den werkmán, voor den ambachtsman, voor den burger; maar voor den landbouwer is het uiterst gunstig. Het vee toch is 's landbouwers eerste en voornaamste bron van bestaan: het is deze bron welke hem teenemaal kosteloos en schadeloos moet stellen.

Voor eerst is het Frankrijk dat den prijs van het vee opjaagt. In 1870 heeft Frankrijk honderd duizenden stuks veer opgeofferd voor den onderhoud van zijne legers en de spijzing van zijne

belegerde vestingen. Dat niet alleen; maar in 1871 en 1872 werd de rest van zijnen veestapel vernield door de runderpest, terwijl dan nog geheel dat land door, uit vrees voor die ziekte, de groote landbouwers en veehouders hunne bevoorradingszoo veel mogelijk verminderd hebben. Frankrijk is gedurig bezig met de gapijnen aan te vullen door al die oorzaken in zijnen veestapel gemaakt. Het begon met zich eerst naar België te wenden; maar dan brak ook hier de runderpest uit, en de Fransch-Belgische grens werd voor het vee gesloten. Dan bleef Frankrijk nog vee koopen in Duitschland, Engeland en Nederland. Onlangs nu werd een nieuw geval van runderpest in Duitschland vastgesteld, namelijk te Hamburg; en te gelijktijd kwam die te voorschijn in Engeland; hier breidde de plaag zich uit. Intusschen werd België van den gedachten geestel verlost en was de Belgische-Fransche grens weder open gezet. Van nu af vielen de Fransche kooplieden niet alleen weder op onze veemarkten, maar zelfs ten platte lande kwamen zij ons vee opkopen. Om goede voortteelers te hebben, geven de landbouwers uit het noorden van Frankrijk de voorkeur aan de melkrijke koe uit het noorden van Vlaanderen, aan dat gekruist Vlaamsch-Hollands ras zoo vermaard om zijne eigenschappen en welks kostelijke tippen men vooral in België vindt. Alzoo zien wij thans in ons distrikt de beste kalkkoeien voor Fransche rekening opkopen. Vraag ons niet aan wat prijs: voor eene gewone koe geeft men gaarne 500 franks! In een woord, bepaalde prijzen bestaan er niet! En dan: or bestaat een buitengewone overvloed van voeder.

Natuurlijk, als de landbouwer veel voeder opdoet, dan ook zal hij zijnen veestapel zoo vol mogelijk zetten. Vee verkopen, dat zal hij niet; immers het voeder te zijner beschikking, is overvloedig en goed: 't is een kapitaal dat hij uitleent aan zijne runderdeeren en die geven hem grooten intrest van dat kapitaal. Als een landbouwer er dan toe besluit een of ander stuk veer te verkopen, is het of wel gedwongen om zijne lasten te kunnen keeren, of wel alleen door de bekoring van den hoogen prijs die hem aangeboden wordt. Ziedaar den opslag en de duurte van het veer uitgelegd.

Zal die opslag en die duurte blijven duren? Ha, dat gelooven wij niet. In den regel zijn opslag en duurte van nabij gevolgd door afslag en goedkoop. Heel natuurlijk: langzamerhand wordt Frankrijk weer aan vee bevoorradt en zal er de veestapel vermenigvuldigen; langzamerhand ook zullen Duitschland, Engeland en vooral Rusland — een land waar geen of weinige veer wordt uitgevoerd — overvloed hebben. De duurte zal langs den eenen kant doen sparen en langs den anderen kant doen aanwinnen. Moet daaruit geen afslag, geen goedkoop volgen? Intusschen is 't van belang voor den landbouwer, de beweging van den veeprijs in 't oog te houden en zoo veel profijt mogelijk uit de omstandigheden te trekken.

VI.

Satan.

Thans is alles gedaan. Een onoverschrijdbare afgrond scheidt hem voortaan van zijn geboortplaats zijne familie en de wereld.

Wat zal van hem worden? Waarheen zal hij gaan? Hij weet het niet. Gelijk de schuldige, verblind door zijne misdaad, gelijk Ahasverus door den vinger Gods voortgedreven, loopt hij in het blinde voort, loopt hij altijd, zonder doel, zonder het bewustzijn te hebben van den weg, welken hij gaat. Hij zoekt instinkmatig de verlaten plaatsen, de afgelegen voetpaden, de rotsen en de bosschen. Het gezicht van een herder die zijne kudde geleidt, van eene arme oude vrouw, welke dood houd oppraapt, doet hem sidderen; hij keert zich van hen af als van een wild diert.

Eindelijk noodzaakte de vermoedens hem stil te staan. Hij begon zich toen midden in een woud, dat hij niet herkende, want hij wist niet, welke richting hij had gevolgd, noch hoe lang hij had geloopt. Hij ging op het gras zitten om te rusten. Het hoofd in de handen geleund, dacht hij met schrik aan hetgeen van hem zou worden, toen hij, de oogen opslaande, voor hem een man van eene goede gestalte zag staan, die, op zijne karabijn steunende, hem bedaar aankweek. Het was eene krachtige gedaante met vermagerde en scherp geteekende trekken. Zijne kleine en doordringende oogen lagen diep in het hoofd. Een dikke en havelooze baard bedekte een gedeelte van zijn gezicht, terwijl een hoed met versleten randen, een grijze kiel, een korte broek en grove schoenen zijne kleeding voltooide.

Op dit gezicht verrast en een weinig verschrikt, sloeg Raoul de hand aan zijn geweer, dat hij op den grond had gelegd. Dit dreigende gebaar, scheen geen indruk te maken op den onbekende,

TUE-TOUT.

VERHAAL UIT DE LIJFSTRAFFELIJKE RECHTSPLEGING.

(VERVOLG)

Na eene zoo hevige spanning zijner zenuwen, maakte eene groote verzwakking zich van hem meester. Onbewegelijk en met een dof oog, geleek hij op een mensch, die plotseling versterkt is. Hij scheen vernietigd, zijne gedachte zag niets dan iets verwards en verschrikkelijks, namelijk dat alles voor hem verloren was. En bij dit denkbeeld sloot hij, om zoo te zeggen, de oogen des verstands, uit vrees van den verschrikkelijken toestand te zien, waarin hij door een oogenblik van vergetheid was gekomen. Langzamerhand ontwaakten zijne vermogens en hij moest zijnen toestand volkomen leeren kennen. Toen vervloekte hij zijn verstand; hij zou gek willen worden, hij zou eensklaps vernietigd willen zijn. Tot hiertoe had de gedachte om zijn familie nog eens te zien, hem staande gebouwen. Maar nu was alles gedaan, het laatste vaarwel was gezegd, de laatste kus was gegeven. Zijne vader, zijne moeder, zijne zuster niet weder te zien, voor altijd gescheiden te zijn van hetgeen men lief had, van hetgeen ons bemide, door hen allen vervloekt te worden! O, welk vreeselijk en wanhopend denkbeeld!

Uitgeput van vermoedens en ontroering, gaf hij zich aan zijne smart over en stortte een stroom van tranen. Bij tusschenpozen riep hij wanhopend uit: « O mijne moeder, o mijne zuster! » Hij poogde zijn hart te verlichten van den last, die daarop drukte. Helas! niets kon dien van hem nemen. En hij weende als een kind.

Ween, ongelukkige, beweën uw verdwenen

geluk, uwe geknakte jeugd, uwe verloren eer, uwe diep bedroefde familie, beweën uw zoo dierbaar verleden en beschouw uwe vervloekte toekomst!

Hij moest echter een besluit nemen. Zich zelf om hals te brengen, was zijne eerste gedachte. Maar het vreeselijk geheim des doods en van hetgeen hem aan geene zijde des grafs wachtte, deed hem terugdeinzen. De tijd droeg; hij had een deel van den nacht met deze smartelijke overwegingen doorgebracht. Hij wilde niet wachten tot dat het gerecht hem kwam gevangen nemen in de ouderlijke woning en onder de oogen zijner huisgenooten. Hij moest vertrekken.

Al zijnen moed verzameld, maakte hij eenige voorbereidingsen. Hij dacht er ook aan, eenige verklaring te geven van zijn vertrek. Maar hoe de ware reden daarvan te bekennen? Echter nam hij een blad papier en schreef een brief aan zijnen vader. Maar na eenige regels te hebben geschreven, hield hij op. Hij schreef toen aan zijne zuster, stortte geheel zijn hart voor haar uit, vervolgde dezen brief herlezen hebbende, verscheurde hij hem.

« O mijn God, mijn God! » riep hij wanhopig uit, « medelijden, erbarming, mijn God! vernietig mij! »

Op dit oogenblik hoorde hij het banengekraai. Hij stond op en zag door het venster. De dageraad begon aan den horizon te verschijnen; de bijna uitgedoofde waskaars verspreidde een somber licht in zijne kamer. Buiten hoorde hij den stap van een vroegen arbeider, hij kon niet lang wachten.

Vermoed en ontrast, nam hij zijn geweer en daalde den trap af. Om naar de buitendeur te gaan, moest hij den gang door, waarop de deur der kamer van zijne zuster uitkwam. Deze deur voorbijgaande, bleef hij staan, knielde, drukte zijne lippen tegen het hout en mompelde: